

LIETUVOS RESPUBLIKOS DAIŪ ŠVENČIŪ ĮSTATYMAS

2007 m. lapkričio 20 d. Nr. X-1334
Vilnius

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas užtikrina dainų švenčių tradicijos valstybinę apsaugą, periodiškumą, tęstinumą ir plėtrą, reglamentuoja rengimosi ir vadovavimo dainų šventėms tvarką, valstybės ir savivaldybių institucijų atsakomybę bei kompetenciją, nustato finansavimo principus.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Ansamblių vakaras** – Lietuvos dainų šventės dalis, kurios meninę programą sudaro įvairių amžiaus grupių dainų ir šokių ansamblių, liaudies instrumentų orkestrų, liaudiškų kapelių jungtiniai pasirodymai: atliekami autorių sukurti vokaliniai, instrumentiniai, choreografiniai kūriniai, harmonizuotos, aranžuotos liaudies dainos, instrumentiniai kūriniai, stilizuoti liaudies šokiai, rateliai, žaidimai.

2. **Dainų diena** – Lietuvos dainų šventės dalis, kurios meninę programą sudaro įvairių amžiaus grupių chorų, pučiamųjų ir kitų orkestrų jungtiniai pasirodymai: atliekami autorių sukurti vokaliniai, instrumentiniai kūriniai, harmonizuotos, aranžuotos ar kitaip pritaikytos, išplėtos liaudies dainos.

3. **Dainų švenčių tradicija** – unikalus visuotinis kultūros reiškiny, kurio šaknys yra XIX a. pabaigos tautinio atgimimo ir mėgėjų meno sąjūdyje ir kuris padeda išlaikyti tautinę tapatybę, ugdo visuomenės tautiškumą, patriotizmą, kūrybiškumą, periodiškai buria įvairių sričių mėgėjų ir profesionalius meno kolektyvus į dainų šventės renginius.

4. **Dainų šventė** – stambaus masto tradicinio, mėgėjų ir profesionalaus meno renginys arba jų ciklas, kurį sudaro jungtinės dainų, šokių, instrumentinių kolektyvų, folkloro ansamblių ir kitų meno kolektyvų programos.

5. **Etnografinis regionas** – istoriškai susiformavusi teritorijos dalis, kurioje išlaikyta savita tarmė, tradicijos ir papročiai, integruotas baltų genčių palikimas.

6. **Folkloro diena** – Lietuvos dainų šventės dalis, kurios renginiuose dalyvauja Lietuvos etnografinių regionų, miestų ir kaimų folkloro ansambliai, dainininkai, muzikantai, pasakotojai, liaudies menininkai ir amatininkai, tradicinės virtuvės žinovai, kitų etninės kultūros sričių puoselėtojai.

7. **Kūrybinė grupė** – tikslingai suburta grupė, kuri savo idėjomis, kūrybinėmis, intelektinėmis pastangomis sukuria ir įgyvendina dainų šventės programą.

8. **Liaudies meno paroda** – Lietuvos dainų šventės dalis – liaudies menininkų ir amatininkų darbų ekspozicija, sudaryta atrenkant darbus etapais pagal tradicijų ir meniškumo kriterijus iš rajoninių bei regioninių parodų.

9. **Lietuvos dainų šventė** – tradiciškai susiklosčiusi meninių programų visuma, grindžiama geriausia nacionalinės – tradicinės, mėgėjų ir profesionalios – kultūros kūriniais, susidedanti iš pagrindinių renginių (Liaudies meno parodos, Folkloro dienos, Ansamblių vakaro, Šokių dienos, Dainų dienos) ir kitų meninių programų, kultūrinių renginių, burianti Lietuvos ir Pasaulio lietuvių bendruomenės vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų meno kolektyvus.

10. **Lietuvos moksleivių dainų šventė** – įvairių meno šakų, žanrų vaikų ir jaunimo kolektyvų meninės programos, iš kurių svarbiausios – Dainų diena ir Šokių diena – grindžiamos vertingiausiomis nacionalinės kultūros tradicijomis, šiuolaikinių autorių ir pačių vaikų kūryba.

11. **Meno kolektyvo vadovas** – asmuo, kuris turi vienos ar kitos meno šakos, žanro profesinį išsilavinimą arba darbo patirtį ir pagal darbo sutartį vadovauja meno kolektyvui, t. y. atsako už jo meninę, mokomąją, organizacinę veiklą ir jos rezultatus.

12. **Regioninė dainų šventė** – dainų šventė, organizuojama savivaldybės ar etnografinio regiono mastu; sudedamoji rengimosi dainų šventėms dalis.

13. **Rengimasis dainų šventėms** – nenutrūkstanti kultūros ir švietimo institucijų, mėgėjų ir profesionalių meno kolektyvų, jų vadovų, švenčių ir jų repertuaro kūrėjų, organizatorių veikla, garantuojanti dainų švenčių tradicijos tęstinumą.

14. **Šokių diena** – Lietuvos dainų šventės dalis, kurios meninę programą sudaro įvairių amžiaus grupių liaudies šokių kolektyvų, ansamblių jungtiniai pasirodymai: atliekami autorių sukurti choreografiniai kūriniai, stilizuoti liaudies šokiai, rateliai ar žaidimai, autoriniai ar aranžuoti instrumentiniai kūriniai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-750, 2010-04-13, Žin., 2010, Nr. 48-2300 (2010-04-27)

3 straipsnis. Dainų švenčių tradicijos išsaugojimo teisiniai pagrindai

Dainų švenčių tradicijos išsaugojimą ir tęstinumo palaikymą reglamentuoja Lietuvos Respublikos Konstitucija, šis įstatymas, Lietuvos kultūros centrų įstatymas, UNESCO nematerialaus paveldo apsaugos konvencija, kiti įstatymai ir teisės aktai.

4 straipsnis. Dainų švenčių tradicijos valstybinės apsaugos uždaviniai

Dainų švenčių tradicijos valstybinės apsaugos uždaviniai yra:

- 1) išsaugoti, išplėtoti ir perduoti ateities kartoms dainų švenčių tradiciją;
- 2) sukurti teisinės, ekonominės, organizacinės prielaidas nenutrūkstamam, periodiškam dainų švenčių vyksmui, rengimuisi dainų šventėms užtikrinti;
- 3) įtvirtinti dainų švenčių tradicijos išsaugojimo, vadovavimo, organizavimo institucijų sistemą ir tvarką;
- 4) įtvirtinti dainų švenčių tradicijos sąsajas su vaikų ir jaunimo meniniu ugdymu, tautiniu pilietiniu auklėjimu, kultūringos, kūrybingos, išprususios visuomenės kūrimu, negatyvių visuomenės reiškinių prevencija.

II SKYRIUS

DAINŲ ŠVENČIŲ TRADICIJOS IŠSAUGOJIMO, VADOVAVIMO, ORGANIZAVIMO INSTITUCIJŲ SISTEMA

5 straipsnis. Dainų švenčių taryba

1. Dainų švenčių tradicijos tęstinumo programos vykdymui prižiūrėti, Lietuvos dainų švenčių parengimui ir surengimui užtikrinti bei koordinuoti Vyriausybė sudaro Dainų švenčių tarybą (toliau – Taryba).

2. Taryba veikia pagal nuostatus; šiuos nuostatus ir Tarybos narių sudėtį bei pirmininką tvirtina Vyriausybė.

3. Tarybos techninę ir organizacinę veiklą užtikrina Kultūros ministerija bei Švietimo ir mokslo ministerija.

4. Taryba svarsto ir teikia siūlymus Vyriausybei ir savivaldybėms:

- 1) dėl dainų švenčių tradicijos tęstinumo programos įgyvendinimo;
- 2) dėl Lietuvos dainų šventės ir Lietuvos moksleivių dainų šventės finansavimo;
- 3) dėl kitų tarpžinybinių organizacinių, finansinių, ūkinių rengimosi dainų šventėms ir eilinės dainų šventės surengimo klausimų.

6 straipsnis. Dainų švenčių nacionalinė komisija

1. Dainų švenčių tradicijos tęstinumui užtikrinti, kūrybinio meninio proceso priežiūrai Kultūros ministerija bei Švietimo ir mokslo ministerija sudaro Dainų švenčių nacionalinę komisiją (toliau – Komisija).

2. Komisijos personalinę sudėtį ketveriems metams ir Komisijos nuostatus tvirtina kultūros ministras bei švietimo ir mokslo ministras.

3. Komisijos pirmininką renka Komisija iš Komisijos narių.

4. Komisijos techninę ir organizacinę veiklą užtikrina Lietuvos liaudies kultūros centras.

5. Komisija:

1) analizuoja ir vertina Lietuvos dainų švenčių raidos tendencijas, jų įtaką visuomenės, ypač vaikų, mokinių, jaunimo, meniniam ugdymui;

2) teikia išvadas ir siūlymus Lietuvos dainų šventės ir Lietuvos moksleivių dainų šventės rengėjams, kūrybinių grupių vadovams, kūrėjams dėl dainų švenčių tradicijos išsaugojimo ir meninių programų, repertuaro atitikties UNESCO kriterijams;

3) nagrinėja galimas rengimosi dainų šventėms problemas ir rekomenduoja Kultūros ministerijai bei Švietimo ir mokslo ministerijai, savivaldybėms, kaip išvengti neigiamos įtakos jų vyksmui;

4) aptaria ir vertina Dainų šventės koncepciją, menines programas, jų idėjų bei sprendimų pagrįstumą, meninę vertę.

7 straipsnis. Dainų švenčių organizavimas ir metodinis vadovavimas joms

1. Dainų šventes organizuoja ir metodiškai rengimuisi vadovauja Lietuvos liaudies kultūros centras ir Švietimo ir mokslo ministerijos įgaliota įstaiga.

2. Šios įstaigos:

1) atsako už dainų švenčių proceso nenutrūkstumą, plėtrą, kokybinius rodiklius;

2) rengia respublikinius konkursus, festivalius, šventes, kitas kultūros akcijas;

3) užtikrina meno kolektyvų, vadovų konsultavimo sistemos funkcionavimą;

4) analizuoja ir tyrinėja folkloro, tautodailės, mėgėjų meno įvairių meno šakų ir žanrų gyvybingumą, žmogiškųjų išteklių būklę;

5) rengia seminarus, kursus, mokymus meno kolektyvų vadovams;

6) nustato kolektyvų meninį pajėgumą;

7) padeda Kultūros ministerijai bei Švietimo ir mokslo ministerijai parengti Dainų švenčių tradicijos tęstinumo programą;

8) organizuoja šventes;

9) organizuoja dainų švenčių meninių programų kūrėjų, kūrybinių grupių vadovų, dirigentų, baletmeisterių parinkimą;

10) koordinuoja meninių programų kūrimą ir jų įgyvendinimą;

11) bendradarbiauja su Komisija, teikia jai vertinti švenčių koncepciją ir menines programas;

12) bendradarbiauja su savivaldybių kultūros įstaigomis, nevyriausybinėmis kultūros organizacijomis;

13) rūpinasi autorinio repertuaro, metodinės literatūros įsigijimu ir leidyba;

14) rengia dainų švenčių sąmatas ir norminius aktus.

8 straipsnis. Valstybės institucijų kompetencija

1. Kultūros ministerija:

1) kartu su Švietimo ir mokslo ministerija rengia Dainų švenčių tradicijos tęstinumo programą;

2) užtikrina Lietuvos dainų šventės rengimo procesą ir kontroliuoja jo eigą;

3) svarsto ir tvirtina sąmatas Lietuvos dainų šventei parengti ir surengti, rengimuisi dainų šventėms palaikyti;

4) skiria Lietuvos dainų šventės direktorių;

5) tobulina darbo užmokesčio meno kolektyvų vadovams sistemą.

2. Švietimo ir mokslo ministerija:

1) kartu su Kultūros ministerija rengia Dainų švenčių tradicijos tęstinumo programą;

2) užtikrina nuolatinį rengimąsi Lietuvos moksleivių dainų šventei ir kontroliuoja jo eigą;

3) svarsto ir tvirtina sąmatas Lietuvos moksleivių dainų šventei parengti ir surengti, rengimuisi dainų šventėms palaikyti;

4) užtikrina pagal savo kompetenciją Lietuvos dainų šventės rengimo procesą;

5) skiria Lietuvos moksleivių dainų šventės direktorių ir nustato jo funkcijas bei atsakomybę;

6) rengia darbo užmokesčio meno kolektyvų vadovams sistemą.

3. Vidaus reikalų ministerija užtikrina viešąją tvarką ir saugumą dainų šventės metu jos renginių, repeticijų, dalyvių apgyvendinimo vietose.

4. Sveikatos apsaugos ministerija užtikrina medicinos pagalbą dainų šventės metu jos dalyviams ir žiūrovams.

5. Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija:

1) įvairiomis formomis ir priemonėmis savo laidose propaguoja kultūrinę, socialinę ir (ar) šviečiamąją veiklą, susijusią su dainų švenčių tradicijos tęstinumo užtikrinimu, atspindi rengimąsi dainų šventėms;

2) garantuoja dainų šventės renginių transliacijas, vaizdo ir garso įrašų išsaugojimą;

3) suteikia nemokamą informaciją apie dainų šventės renginius visuose Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos transliuojamuose kanaluose.

6. Savivaldybių institucijos:

1) rūpinasi meno kolektyvų steigimu, jų veiklos gerinimu, vaikų, jaunimo meniniu ugdymu;

2) sudaro tinkamas darbu sąlygas meno kolektyvų vadovams, specialistams, rūpinasi užmokesčio už darbą sistemos įgyvendinimu;

3) sudaro sąlygas meno kolektyvų vadovams, kitiems specialistams kelti kvalifikaciją;

4) aprūpina meno kolektyvus tautiniais, koncertiniais kostiumais, muzikos instrumentais;

5) skatina ir remia meno kolektyvų koncertinę veiklą, dalyvavimą respublikiniuose ir regioniniuose renginiuose – konkursuose, festivaliuose, šventėse;

6) rengia regionines dainų šventes.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-750, 2010-04-13, Žin., 2010, Nr. 48-2300 (2010-04-27)

III SKYRIUS DAINŲ ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO PRINCIPAI

9 straipsnis. Dainų švenčių tradicijos tęstinumo programa

1. Siekiant užtikrinti dainų švenčių tradicijos išsaugojimą, tęstinumą ir plėtrą, garantuoti intensyvią, tolygią, nepertraukiamą institucijų, kolektyvų, asmenų veiklą, tinkamai pasirengti eilinei dainų šventei, koordinuoti įvairių žinybų veiksmus, rengiama Dainų švenčių tradicijos tęstinumo programa.

2. Dainų švenčių tradicijos tęstinumo programa rengiama iškart po kiekvienos Lietuvos dainų šventės. Ketverių metų laikotarpiui ją tvirtina Vyriausybė.

10 straipsnis. Rengimasis dainų šventėms ir jų periodiškumas

1. Lietuvos dainų šventės rengiamos kas ketveri metai.

2. Lietuvos moksleivių dainų šventės organizuojamos taip pat kas ketveri metai – tarp Lietuvos dainų švenčių (po Lietuvos dainų šventės praėjus dvejiems metams).

3. Svarbių Lietuvos valstybės istorijos datų ar įvykių proga gali būti rengiamos neeilinės proginės dainų šventės.

4. Tarp dainų švenčių vyksta nuolatinis rengimasis joms:

1) meno kolektyvų koncertinė, šviečiamoji, įgūdžių tobulinimo veikla;

2) repertuaro kūrimas, leidyba, platinimas, mokymas ir mokymasis;

3) kolektyvų vadovų kvalifikacijos kėlimo veikla – kursai, seminarai, laboratorijos ir kita;

4) meno kolektyvų konkursai, apžiūros, festivaliai, šventės, stovyklos;

5) regioninės dainų šventės, kiti dainų švenčių tradicijai artimi renginiai;

6) apsirūpinimas tautiniais drabužiais, muzikos instrumentais, atributika;

7) kūrybinių konkursų organizavimas, dainų švenčių programų kūrimas ir jų įgyvendinimo darbai;

8) kiti Dainų švenčių tradicijos tęstinumo programoje numatyti veiksmai.

11 straipsnis. Dainų švenčių dalyviai

1. Dainų švenčių programose dalyvauja vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų įvairių meno šakų ir žanrų mėgėjų ir profesionalų kolektyvai: mišrūs, vyrų ir moterų chorai, vokaliniai ansambliai, liaudies šokio grupės ir ansambliai, folkloro ansambliai, tradicinės instrumentinės muzikos grupės,

dainų ir šokių ansambliai, pučiamųjų, simfoniniai, liaudiškų instrumentų orkestrai, kapelos, ansambliai, grupės, mėgėjų teatrai, liaudies meno studijos, taip pat pavieniai menininkai: dirigentai, liaudies meno meistrai, dainininkai, muzikantai ir kiti.

2. Dainų švenčių dalyviai renkami atsižvelgiant į meninių programų uždavinius, apžiūrų, konkursų nuostatus ir rezultatus.

12 straipsnis. Dainų švenčių programų vyksmo vietos

1. Dainų švenčių vyksmo ir repeticijų vietų panaudojimo galimybes, jų būklės tinkamumą užtikrina Vyriausybė ir savivaldybė, kurios teritorijoje šventė vyksta.

2. Lietuvos dainų šventės ir Lietuvos moksleivių dainų šventės Dainų dienos programos bei jungtinės repeticijos paprastai vyksta Vilniaus Vingio parko Dainų estradoje, Ansamblių vakaro – Kalnų parke.

3. Kitų pagrindinių programų dalių repeticijų vietos, taip pat kitų sudedamųjų konkrečios dainų šventės programų, regioninių švenčių, kitų dainų švenčių tradicijai priskiriamų renginių veiksmo bei repeticijų vietos nustatomos atsižvelgiant į Dainų švenčių tradicijos tęstinumo programą, šventės renginių koncepciją, jos įgyvendinimo reikmes.

13 straipsnis. Dainų švenčių meninių programų kūrimas

1. Dainų švenčių menines programas, jų koncepciją kuria Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka parinkti kūrėjai, kūrybinių grupių vadovai, jų sudarytos kūrybinės grupės.

2. Reikalavimus meninių programų kūrėjams, kūrybinių grupių vadovams nustato Komisija.

3. Dainų švenčių meninių programų kūrimo ir jų įgyvendinimo veiksmus koordinuoja šventę organizuojanti institucija.

IV SKYRIUS DAINŲ ŠVENČIŲ FINANSAVIMAS

14 straipsnis. Valstybės biudžeto lėšos

1. Kiekvienais metais valstybės biudžete numatomos lėšos Kultūros ministerijai bei Švietimo ir mokslo ministerijai – nuolatiniam rengimuisi Lietuvos dainų šventėms ir Lietuvos moksleivių dainų šventėms pagal Dainų švenčių tradicijos tęstinumo programą.

2. Lietuvos dainų šventės ir Lietuvos moksleivių dainų šventės metais numatomos lėšos:

1) dainų šventėms parengti ir surengti;

2) dalyvių vykimo į šventę, nakvynės ir maitinimo išlaidoms padengti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-750, 2010-04-13, Žin., 2010, Nr. 48-2300 (2010-04-27)

15 straipsnis. Savivaldybių biudžetų lėšos

Rengiamasis dainų šventėms savivaldybių lygiu, jo plėtra finansuojami iš savivaldybių biudžetų.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16 straipsnis. Pasiūlymai Vyriausybei ir ministerijoms

1. Vyriausybė iki šio įstatymo įsigaliojimo:

1) patvirtina Dainų švenčių tarybos nuostatus;

2) patvirtina meno kolektyvų vadovų apmokėjimo tvarkos nuostatus.

2. Kultūros ministerija bei Švietimo ir mokslo ministerija iki šio įstatymo įsigaliojimo parengia, o kultūros ministras bei švietimo ir mokslo ministras patvirtina Dainų švenčių nacionalinės komisijos nuostatus.

17 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Įstatymas įsigalioja po 6 mėnesių nuo jo paskelbimo „Valstybės žiniuose“.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. XI-750, 2010-04-13, Žin., 2010, Nr. 48-2300 (2010-04-27)

DAIŅŲ ŠVENČIŲ ĮSTATYMO 2, 8, 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2010 m. liepos 1 d.

*** Pabaiga ***

Redagavo Aušrinė Trapinskienė (2010-04-29)

autrap@lrs.lt